KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 22. juli 1982

om den belgiske regerings støtte til en virksomhed i papirindustrien

(Den franske og den nederlandske tekst er de eneste autentiske)

(82/670/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

efter i overensstemmelse med ovennævnte artikel at have givet de interesserede parter lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger, og under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

Den belgiske støtte til en virksomhed i papirindustrien har taget form af et rentelettet lån på 1,076 milliarder bfr. til finansiering af et investeringsprogram på 1,314 milliarder bfr. og to kortfristede lån på i alt 510 mio bfr;

denne støtte er specielt knyttet til gennemførelsen af en omstrukturering, der omfatter lukningen af to ud af i alt fem virksomhedsafdelinger og et stop for produktionen af massefremstillet papir til fordel for en udvidelse af produktionen af specialfremstillet papir;

den belgiske støtte har i øvrigt taget form af en kapitalinteresse for lokalregeringen i Wallonie på 2,35 milliarder bfr. især for at redde virksomheden fra en meget vanskelig økonomisk situation;

Kommissionen erindrede den 23. juli 1980 den belgiske regering om de pligter, der følger af bestemmelserne i artikel 93, stk. 3, vedrørende forhåndsmeddelelse af støtteprojekter;

regeringen svarede efter Kommissionens anmodning ved skrivelse af 6. februar 1981 og gav meddelelse om den støtte, som den wallonske regions udøvende myndighed havde vedtaget den 17. juli 1980 til fordel for den pågældende virksomhed.

Kommissionen besluttede den 10. marts 1981 at indlede proceduren i artikel 93, stk. 2, med hensyn til denne støtte og gav den belgiske regering frist indtil den 10. april 1981 til at fremsætte bemærkninger;

først efter en påmindelse fra Kommissionen den 22. juni 1981 sendte den belgiske regering den 24. august 1981 Kommissionen sine bemærkninger; disse bemærkninger er således kommet Kommissionen i hænde efter den fastsatte frists udløb;

inden for rammerne af konsultationerne med de interesserede parter har tre medlemsstaters regeringer givet udtryk for, at de deler Kommissionens opfattelse med hensyn til den belgiske støtte og finder, at den kan føre til en fordrejning af konkurrencevilkårene og ændre betingelserne for samhandelen i en grad, der strider mod den fælles interesse;

ved samme lejlighed udtalte to erhvervsorganisationer og en virksomhed inden for sektoren sig imod ydelsen af statsstøtte specielt inden for et område, hvor der findes overskydende produktionskapacitet;

den belgiske regerings støtte er af en sådan art, at den vil kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene som omhandlet i EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, ved at give den pågældende virksomhed eller dens produkter særlige fordele;

på det tidspunkt, hvor den belgiske regering interverede, var den støttemodtagende virksomhed i en meget vanskelig finansiel situation, som syntes at udelukke enhver mulighed for at opnå ikke-subsidieret kapital; virksomheden har nemlig siden 1975 konstant lidt tab på i gennemsnit 350 millioner bfr. pr. år; dette svarer til et månedligt tab på 30 millioner bfr., hvoraf finansieringsomkostningerne udgør ca. 25 millioner;

den belgiske regering vil med en kapitalinteresse på 2,35 milliarder bfr. i en virksomhed, hvis kapital og reserver udgør 1,25 milliarder bfr., i virkeligheden tilvejebringe finansielle midler til en virksomhed, der ikke havde kunnet opnå disse andetsteds; netop derfor har det store problem, der er forårsaget af finansieringsomkostningernes størrelse, i vid udstrækning kunnet løses, og virksomheden har således overvundet en vanskelig finansiel situation;

det forbud mod støtte, der er anført i EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, finder anvendelse på kapitaltilførsler fra såvel staten som de territoriale myndigheder eller andre offentlige instanser, der henhører under statens kompetence;

i henhold til EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, er de støtteforanstaltninger, som modsvarer de deri fastsatte kriterier, i princippet uforenelige med fællesmarkedet; i de i traktatens artikel 92, stk. 3, fastsatte undtagelser fra denne regel fremhæves det mål, der skal forfølges i Fællesskabets interesse og ikke blot i støttemodtagerens interesse; disse undtagelser skal fortolkes meget snævert ved undersøgelsen af ethvert støtteprogram med regionalt eller sektorielt sigte eller af enhver individuel anvendelse af almindelige støtteordninger, og de gælder navnlig kun i tilfælde, hvor Kommissionen kan påvise, at uden støtteforanstaltningerne vil markedskræfterne ikke være nok til at få de støttemodtagende virksomheder til at disponere således, at det kan bidrage til opnåelsen af et af de mål, som undtagelserne tager sigte på;

at lade støtte, som ikke opfylder disse betingelser, omfatte af de nævnte undtagelsesbestemmelser ville være ensbetydende med at lade samhandelen mellem medlemsstaterne påvirke og fordreje konkurrencevilkårene uden at Fællesskabets interesser berettiger dertil, og at lade visse medlemsstater få uberettigede fordele;

når Kommissionen med udgangspunkt i ovennævnte principper gennemgår støttesager, skal den sikre sig, at der er en modydelse fra den støttemodtagende virksomheds side, som retfærdiggør støtten, dvs. at støtten er nødvendig til at fremme virkeliggørelsen af et af de i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, opregnede mål; kan dette ikke påvises, er det klart, at støtten ikke bidrager til gennemførelsen af de mål, som undtagelserne tager sigte på, men tjener til forbedring af den pågældende virksomheds økonomiske situation;

hvad angår de i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) og c) fastsatte undtagelsesbestemmelser vedrørende støtte til fremme af udviklingen i visse områder, er forholdet det, at de zoner, hvori den modtagende virksomhed har afdelinger, ikke som helhed er områder, hvor levestandarden er »usædvanlig lav«, eller hvor der hersker en alvorlig »underbeskæftigelse« som omhandlet i undtagelsesbestemmelsen i litra a);

hvad angår undtagelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra b), er der intet ved den pågældende støtte, som berettiger til at kalde den et projekt , der er »af fælleseuropæisk interesse«, eller som kan afhjælpe en »alvorlig forstyrrelse« i en medlemsstats økonomi, og som retfærdiggør, at der i medfør af EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra b), gives dispensation fra uforenelighedsbestemmelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 1; Belgien ligger i den centrale del af Fællesskabet, dvs. at der i fællesskabssammenhæng ikke er tale om et af områderne med de alvorligste sociale og økonomiske problemer, men det er et af dem, hvor der er størst farer for overdreven støtte, og hvor enhver støtte i højere grad end andetsteds vil kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne; endelig er der intet i de foreliggende socio-økonomiske data for Belgien, som indicerer, at der findes alvorlige forstyrrelser i landets økonomi som omhandlet i traktaten; den belgiske regerings støtte har ikke til formål at afhjælpe en sådan situation;

for så vidt angår undtagelsesbestemmelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), til fordel for »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene«, har papirindustrien i Fællesskabet tidligere mødt hård konkurrence fra producenter i tredjelande med særlig fordelagtige, naturgivne produktionsvilkår; det må forudses, at denne konkurrence skærpes yderligere i nær fremtid, når Fællesskabet øger adgangen for papirprodukter fra visse af disse lande inden for rammerne af frihandelen, der fra den 1. januar 1984 bliver fuldstændig;

det er i Fællesskabets interesse, at papirindustrierne tilpasser sig til denne nye situation ved at reducere navnlig andelen af massefremstillet papir i den samlede produktion og i højere grad koncentrere sig om produktionen af specialfremstillet papir;

det er ikke acceptabelt, at det ved hver toldjustering på EF-plan gøres gældende fra de berørte industrier, at de bør indrømmes fortrin med hensyn til statsstøtte; samme situation gælder ikke, når den pågældende sektor har brug for en grundlæggende strukturomlægning, der ikke blot tager sigte på at kunne modstå en øget konkurrence; i det pågældende tilfælde er det nemlig i Fællesskabets interesse, at papirindustrien koncentrerer sig om produkter med en høj værditilvækst, og hvis råvarers andel af kostprisen er mindre end for massefremstillet papir; i øvrigt har producenterne for kategorien af specialfremstillet papir fordel af forbrugsmarkedernes nærhed;

i det pågældende tilfælde er ydelsen af støtte i form af rentelettede lån og kortfristede lån knyttet til gennemførelsen af et investeringsprogram, der skal gøre det muligt at øge produktionen af specialfremstillet papir, for hvilken kapaciteten stiger fra 82 000 t til 100 000 t i 1983; denne udvidelse af produktionen af specialfremstillet papir gør det muligt fuldstændigt at opgive produktionen af massefremstillet papir på 42 000 t, hvilket fører til lukning af to ud af fem virksomhedsafdelinger;

for så vidt angår papirindustrien, er denne strukturomlægning i Fællesskabets interesse, som defineret ovenfor, og den belgiske regerings støtte, der var nødvendig for at muliggøre denne omlægning, medfører en modydelse, som følger af denne interesse ;

i det pågældende tilfælde vil den belgiske støtte til omstrukturering af modtagervirksomheden ikke kunne ændre betingelserne for samhandelen i en grad, der strider mod den fælles interesse ;

under disse omstændigheder kan den af den belgiske regering ydede støtte i form af rentelettede lån og kortfristede lån omfattes af disse undtagelsesbestemmelser ;

til gengæld er den af den belgiske regering ydede støtte i form af kapitalinteresser i modtagervirksomheden ikke knyttet direkte til omstruktureringen af virksomheden ; det drejer sig om en beskyttelsesforanstaltning, der skal gøre det muligt for virksomheden at opfylde sine finansielle forpligtelser ;

en sådan støtte for at opretholde produktion vil i særlig grad påvirke konkurrencevilkårene, da de frie markedskræfter normalt ville bevirke en lukning af virksomheden, hvilket ville give de mere konkurrencedygtige virksomheder mulighed for at ekspandere ;

den belgiske regering har ikke kunnet påvise og Kommissionen har ikke i virksomhedens dispositioner kunnet finde en modydelse på fællesskabsplan, der kan berettige den af den belgiske regering ydede støtte ;

den af den belgiske regering ydede støtte i form af kapitalinteresser opfylder ikke de nødvendige betingelser for at omfattes af undtagelsesbestemmelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3 —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING :

Artikel 1

Støtten i form af et rentelettet lån og kortfristede lån fra den belgiske regering til en virksomhed i papirindustrien betragtes som forenelig med fællesmarkedet.

Derimod er støtten i form af den belgiske regerings kapitalinteresse i samme virksomhed uforenelig med fællesmarkedet i henhold til EØF-traktatens artikel 92.

Artikel 2

Kongeriget Belgien underretter inden for en frist på tre måneder fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, som det har truffet for at hindre, at den i artikel 1, sidste afsnit, nævnte støtte fortsat får virkninger, der medfører en fordrejning af konkurrencen i fremtiden.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til kongeriget Belgien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. juli 1982.

På Kommissionens vegne

Frans ANDRIESSEN

Medlem af Kommissionen